Детска Градина „ Божур “
с. Божурица, общ. Долна Митрополия, обл. Плевен
ул. Божур № 11, сл. тел.0878741307, e-mail: info-1500943@edu.mon.bg и dg_bojur@abv.bg

Утвърждавам!
Директор:
Поля Ангелова
ДГ „ Божур “ с. Божурица

Приложение към Годишен план за учебната 2026 / 2027 година,

Утвърден със Заповед № 218 / 14.09.2026 г. на директора

МОДЕЛ ЗА РАБОТА СЪС СЕМЕЙСТВАТА И ДЕЦАТА В ПЕРИОДА НА АДАПТАЦИЯ ОТ СЕМЕЙНА СРЕДА КЪМ ДЕТСКАТА ГРАДИНА

В ДГ „ Божур “ с. Божурица

Детската градина - нов период в живота на детето. За него това е преди всичко, първи опит на колективното общуване. Новата обстановка, непознатите хора не всяко дете приема изведнъж и без проблем. В често случай, за родителите които за първи път записват своето дете в детската градина, се сблъскват с множество разочарования: детски сълзи, капризи, отказ да отидат в градината, безкрайни болести, претенции и обиди към педагозите. В периода на адаптация в детето се формират нави умения и навици. Рязкото преминаване към новото помещение, новите играчки, новите хора, новите правила в живота му - това е и емоционален, информационен стрес, чийто проявления в детето са разнообразни: отказ от храна, сън, затваряне в себе си, плач. Могат ли да се избегнат тези неприятни преживявания? Как да се помогне на семейството да се справи с новата ситуация? Предложеният Модел на работа със семейството е адаптивна програма към условията на детската градина за тригодишните децата, отчитаща психологическите, физиологическите и социалните особености на децата в тази възраст, представлява сам по себе си модел на взаимодействие между детската градина и семейството в този не лесен за детето период. Целта на педагогическите специалисти в ДГ „ Божур “ е да изградят такива отношения, които да допринесат за създаване на комфорт, увереност, взаимно уважение, взаимопомощ, способност за се решат проблемите още в при тяхното възникване. Водеща, най-привлекателна

дейност в предучилищна възраст се явява играта, затова този Модел се стои в основата на игровите упражнения, насочени към обезпечаване на психологическия комфорт при пребиваване на детето в образователната институция. Преди всичко, психическата готовност на детето към детската градина зависи и от психическата готовност на родителите да оставят своето дете за известно време в ДГ. Тревожността на някои майки се изразява в непрекъснато преживяване, че нещо ще се случи с детето, ако те не са до него и така предават своята тревожност и опасения на детето, което на свой ред не успява да привикне с новата обстановка и новите условия. Чрез разработването на мероприятия с консултативен характер, детската градина насочва фокуса към разширяване на психолого-педагогическите знания и опит на родителите.

Цел: Създаване на благоприятни условия на пълноценното физическо и психическо развитие, емоционалното благополучие и социална адаптация на детето към условията на детска градина, необходими за личностното му развитие.

Задача: Разработване на комплекс от мерки за повишаване на адаптивните възможности на децата от предучилищна възраст.

Методи: наблюдение, анкети, беседи, консултация. Социалната адаптация е постоянен процес на активно приспособяване на детето към условията на новата социална среда. Проблеми и особености на адаптацията на детето в условията на образователната институция. Детето пристига за първи път в детската градина. Адаптацията му в новите условия протичат често доста болезнено. Започва сериозна промяна на всички негови представи и отношения с хората, влезли в неговия свят. Тази рязка смяна на условията може да бъде съпроводена с повишаване на тревожността у детето, понижаване на речевата активност, игровата активност и често дава отражение на неговото здраве. Проблемът на адаптацията – е основен проблем в живота на три- и четири- годишното дете. Преди всичко проблема в адаптацията е свързан с несъответствие с особеностите на новите изисквания в характеристиката на детската група по различни показатели, например по нивото на развитие на познавателната сфера и изоставане при формирането на хигиенни навици. Тук намира своето място и попадане в ситуации на несъответствия при храненето в ДГ, което се различава от храненето на детето в домашни условия.

Необходими условия за успешна адаптация:

1. Сътрудничество и координация на усилията на педагогическия и непедагогическия персонал в детската градина.

2. Създаване на възможност за участие на родителите в живота на детето в новите условия на средата.

3. Установяване личен контакт и доверие с всяко дете, проява на индивидуална работа и оказване на помощ.

4. Установяване на ежедневни ритуали при посрещане и изпращане на всяко дете.

5. В процеса на общуване да се създават традиции в груповите взаимоотношения, които способстват за обединение на ниво група.

6. Системно поддържане интереса на детето в дейностите, формиране на увереност, развиване на самостоятелност и инициативност.

7. Използване на индивидуален подход към адаптацията на всяко дете към условията на детската градина (индивидуални наблюдения за степента на адаптация).

8. Съгласуване на действията между родители и учители; сближаване на подходите към детето в семейството и детската градина.

9. Създаване за детето на обстановка на психологически комфорт; радост; внимание; доброжелателност; увереност; чуваемост.

10. Необходимост от съобразяване с индивидуалните особености на всяко дете.

11. Формиране на навици за адекватни форми на общуване към възрастни и връстници. Етапи на работа на педагогическите специалисти с децата в периода на адаптацията Работата на учителят с тригодишните децата, особено в етапа на формиране на детската група, се свежда до наблюдение на дейността и поведението на ново постъпилото дете в различните отрязъци от време. Запознанство. Детето, постъпващо в детската градина, съвместно с родителите се запознава с учителите, групата, условията и режима. Индивидуален режим. За детето се установява режим на посещение. Най-добрият вариант е включване на детето в цялостната организация на деня. В отделни случай, през първите дни родителите оставят детето до обяд, като постепенно продължителността на посещението в ДГ се увеличава. Съставяне на схема за индивидуална психолого-педагогическа помощ. Педагозите отбелязват своите наблюдения на адаптацията на всяко дете в групата . Степен на адаптация Лека степен: До 20 дни от пребиваването на детето в детската градина то спи, храни се, не се отказва от контакти с връстници и

възрастни, само търси контакт. Средна степен: Поведенческите реакции се възстановяват към 30-я ден от първото посещение в детската градина. Нервно-психическото развитие леко се забавя, понижава се речевата активност. Тежка степен: Поведенческите реакции се възстановяват към 60-я ден от първото посещение в детската градина. Нервно-психическото развитие леко се забавя, понижава се речевата активност. Краят на адаптационния период идва, когато: - Детето се храни с апетит; - Бързо заспива; - Общува емоционално с околните; - Играе; - Детето се разделя самостоятелно и в добро настроение с родителя /възрастните/. - По време на престоя в детската градина детето е спокойно. Може често да задава въпроси „кога и дали“ ще го вземат, но това са въпроси, с които то очаква да бъде потвърдена неговата сигурност. - По време на занимания и игри разказва спокойно за своите родители. - При тръгване от детската градина разказва с удоволствие какво се е случило там.

Етапи на работа с родителите в периода на адаптация:

1. Родителски срещи.

2. Индивидуални срещи на родителите и децата с учителите в групата.

3. Анкети. По резултатите от проведената анкета с родителите се определят семействата на децата с повишена тревожност. Данните от анкетата помагат на учителите да планират подходяща консултация с тях.

4. Консултация.

5. Информация на таблото на групата.

Препоръки към родителите:

1. Трябва да бъдете подготвени за реакциите на детето си, когато постъпи в детската градина.. Необходимо е да сте му говорили предварително и да сте му обяснили промяната, която ще настъпи в живота му.

2. Необходимо е родителите да осъществяват психологическа и практическа подготовка на детето за детска градина, свързана с индивидуалните му особености на развитие.

3. Добре е това да не става в последните дни, а поне няколко месеца преди постъпването в детската градина.

4. Изтъквайте позитивните страни на пребиваването му в детската градина, присъствието на много деца на неговата възраст и подчертавайте, че то ще прекарва там само част от деня, а останалото време ще бъде с Вас.

5. Оставяйте детето за няколко часа с друг близък човек или се възползвайте от услугите на детски центрове. Първоначално присъствайте на игрите и заниманията му, постепенно излизайте за половин-един час, докато то свикне с факта, че дори и да ви няма за известно време, бързо ще се върнете и никога няма да го изоставите.

6. Месеци преди тръгване на детска градина извършвайте редовни обиколки около тази, в която е прието детето Ви.

7. От време на време го водете до оградата да му покажете как си играят децата, да му разкажете с какво ще го занимават вътре. Колкото повече детайли му давате, толкова по-лесно ще се адаптира. Добре е да отидете с детето си следобед, за да види как родителите прибират дечицата си от градина.

8. Най-добрият начин да обясните на детето си новата среда е чрез ролеви игри - те могат чудесно да го подготвят за градина. Изиграйте театър с плюшена играчка, която ходи на детската градина, разкажете му за режима там -децата отиват, закусват, после играят, обядват, спят. Повтаряйте на детето, че на играчката й харесва да ходи на детска градина.

9. Обяснете на детето, че ходенето на градина е също толкова важно, колкото мама и тате да ходят на работа. Живеейки в екип, детето получава нова социална роля и се гордее с това.

10. Важно е да имате доверие в учителите, които ще се грижат за детето. Те отговарят на необходимите изисквания и имат умения да се грижат за малки деца. Бъдете способни да се доверите и да предадете контрола върху детето си в ръцете на друг значим възрастен. Именно на доверието между хората се дължат топлите отношения.

11. Ако родителят се безпокои повече от детето, това ще повлияе негативно върху него. Понякога се налага учителите да успокояват повече родителите, отколкото децата. Необходимо е спокойствие и позитивизъм от страна на родителите.

12. Спокойният родител води до себе си спокойно дете. Желателно е сутрин то да бъде водено от родителя, който е готов да се раздели с него нежно, спокойно, но твърдо и бързо.

13. Колкото по-плах и нерешителен е родителят, толкова по-тревожно ще бъде детето. Не трябва да се тревожите, когато детето плаче. Плачът подпомага нервната система да се разтовари.

14. Детето има нужда от твърди граници и правила, за да се адаптира бързо. По този начин то се чувства сигурно и спокойно.

15. Преди постъпването си в детската градина, детето трябва да има изградена самостоятелност, а също и определена самодисциплина, за да свикне бързо и безпроблемно с установения ред и дневен режим в детското заведение.

16. Необходимо е синхронизиране на правилата в детската градина с тези в къщи относно самообслужване, подреждане на играчките, хранене на маса, поддържане на ред и др.

17. За детето е важно да вижда как всеки си подрежда собствените вещи и че има еднакви последствия за всички, ако не се спазват правилата, както в къщи, така и в детската градина.

18. Не отблъсквайте детето, когато се занимавате с домакински задължения. Въвлечете го в тях. С времето то ще придобие практически умения за прибиране и почистване, нищо че в момента прави повече грешки и Ви създава повече работа.

19. Не пропускайте да похвалите детето си за добре свършената работа и добри постъпки.

20. Бъдете приятел за детето, помагайте му да премине трънливите пътеки на живота.

21. Общувайте непрекъснато! Опитвайте разговорите Ви в никакъв случай да не са нравоучителни, а приятни приятелски диалози.

22. Ако сте му обещали нещо, задължително го изпълнете! Така ще го научите на отговорност и да държи на думите си. Ако не изпълните обещанието си, следващия път методът Ви няма да работи.

23. Уважавайте желанията му и неговите интереси. Отнасяйте се с него като личност.

24. Нека през първите дни от постъпването на детето в детската градина, то да взема със себе си любима играчка или друга вещ от дома, с която се чувства свързано със семейството и чието присъствие го успокоява.

25. Добре е да си създадете модел на раздяла - въздушна целувка, съпроводена с думите „до скоро“, гушкане и целуване, махане с ръка, съпроводено с пожелания и др. Ритуалът ще направи родителя по-уверен и тази увереност ще се предава и на детето.

26. Разкажете на детето как минава целия ден и кога ще дойдете да го вземете.

27. Създайте родителска група за подкрепа между майките, готови да споделят. Когато те обменят помежду си какво от това, което правят, помага на детето им, всяка майка ще научи повече работещи стратегии.

28. Когато го вземете в къщи, внимателно го разпитайте как е било в градината, стараейки се да вникнете в неговите проблеми. За Вас може да изглеждат незначителни, но за него са важни. Нека Ви разкаже своите страхове и тревоги. Детето трябва да усеща непрекъснато, че вие се грижите за него, макар и да не сте там.

29. Използвайте всяка възможност да разговаряте с учителите. Питайте ги не само как е минал денят на детето, но споделете и какво сте правили у дома. Колкото повече неща знаят учителките за детето, толкова по-адекватно ще се грижат за него.

30. Посещавайте родителските срещи. Срещите се правят, за да си поговорите с учителките и с другите родители и да вземате общи решения. Колкото по-открити и ясни са взаимоотношенията между вас, толкова по-спокойни ще са децата. Включвайте се, колкото Ви е възможно в живота на групата и мероприятията на детската градина.

31. Напълно неудачни за използване от възрастните са: • упреците към детето, поради незавършен процес на адаптиране; • наказанията и насилието върху детето, което тъгува, плаче или е агресивно, поради незавършен процес на адаптиране; • лъжата на възрастните при раздяла. Например „Влез вътре, аз отивам до ... и ще се върна“ и др.

32. Доверието между възрастните, които се грижат за детето, е здрава основа за неговото възпитание. То се гради крачка по крачка. Не се колебайте да ги направите.

Добре дошли в нашата прекрасна детска градина „ Божур “ !